

KAMBJA VALLAS RIIVIKU KÜLAS KAASIKU MAAÜKSUSEL TIIGI RAJAMISE KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROGRAMM

1. Kavandatav tegevus ja taust

Kavandatud tegevuseks on Tartu maakonnas Kambja vallas Riiviku külas Kaasiku maaüksusel tiigi rajamine. Tiigi asukohaks on kinnistu W-osas olev soostunud Peeda oja kitsas org. Kinnistu omanik on huvitatud endise kasutamata ala korrastamisest, et kujundada loodusega hästi kokku sobitatud veekogu. Maastikuliselt on tegemist Otepää kõrgustiku põhjaosaga, kus domineerib keskmis- ja väikekünklik reljeef ning hajasutustus erineva suurusega veekogudega. Tiigi rajamine on ette nähtud Peeda oja paisutamise, tõkestamise ja orgaanilise materjali, peamiselt madal soo turba väljakaevamisega. Kavandatav tegevus jääb täies ulatuses arendaja omanduses oleva kinnistu piiridesse ja seda tuleb vaadelda kui ajakohast ning maaelu edendamise ja mitmekesistamise seisukohalt edumeelset ettevõtmist. Tiigi maa-ala on kasutamata territoorium ja veekoguna kasutamine oleks seal maakasutuslikult parimaks viisiks. Projekteeritud tööde tulemusena kujundatakse korrastatud veekogu, mille pindalaks kujuneb 0.18 ha, keskmine sügavus 1.6 m, maht 2.7 tuh. m³ ja veepind 42.10 m kõrgusel. Kaevetööde maht on 2.1 tuh. m³, sellest Peeda ojast väljavõetava pinnase maht on ca 180 m³. Seega veekogust väljavõetava pinnase maht moodustab ligi 9% kaevetööde kogumahust ja ülejäänud 91% on pinnas, mis paigaldatakse ümber veekogu kõrval olevalt alalt.

Inseneribüroos URMAS NUGIN OÜ on koostatud tiigi rajamise projekt (töö nr IB 27/2005, autor Kristiina Habicht). Projekt esitati vee-erikasutusloa saamiseks Tartumaa Keskkonnateenistusele 24. aprillil 2006.a. Keskkonnateenistus pidas vajalikuks algatada keskkonnamõju hindamine ja keskkonnamõju hindamise edasiseks korraldamiseks on koostatud käesolev programm.

2. Keskkonnamõjude hindamise objekt

Keskkonnamõjude hindamise objektiks on Kaasiku maaüksusele tiigi rajamisega seotud tööd, millega kaasneb Peeda oja paisutamine ja tõkestamine. Hinnatava tegevuse keskkonda mõjutavateks töödeks on projekteeritud tiigi alalt soosetete ümberpaigutamine ning tiigi ümbruse korrastamistööd.

3. Keskkonnamõjude hindamise eesmärk

Projekti keskkonnamõju hindamise käigus on vajalik selgitada Peeda oja paisutamise ja tõkestamisega ning tiigi kaevetöödega seotud tegevused, nagu tehnoloogia sobivus, tiigi morfomeetriliste parameetrite sobivus ökoloogilisest aspektist, kaldaalade edasine kasutusviis ja intensiivsus, veemajanduslik üldolukord ja veekogu maastikukujunduslik funktsioon. Hindamise tulemusena peab selguma, kas projekteeritud töödel on oluline mõju keskkonnale ning olulise mõju esinemisel ettepanekute tegemine kahjulike mõjude vältimiseks või leevendamiseks vajalike meetmete rakendamiseks. Alternatiivsete variantidena saab vaadelda järgmisi võimalusi: 1) puhastustööde mittetegemine ehk ala jätmine praegusesse olukorda; 2) puhastustööde tegemine osaliselt, mitte kogu pinna ulatuses.

4. Tööde sisu

Lähtudes keskkonnamõtjude hindamise eesmärkidest tehakse selle protsessi käigus järgmised tööd:

- hüdrograafiline ja hüdroloogiline iseloomustus;
- veetaseme kõrguse hinnang;
- ehitustööde vastavus parima võimaliku tehnoloogia kriteeriumitele.
- tiigi rajamise võimalik mõju allpool olevale Peeda oja lõigule;
- tehtavate tööde seostamine maastikuliste väärtuste ning puhkemajanduslike eesmärkidega;
- ohtliku keskkonnamõtju vältimiseks või leevendamiseks kavandatud abinõud;
- ettepanekud keskkonnaseisundi muutuste edaspidiseks hindamiseks, seire ja rakendusuuringute korraldamiseks.
- Ekspert määrab hindamise käigus välja tulla võiva muu olulise keskkonnamõtju.
- Ekspert esitab ettepanekud võimaliku negatiivse keskkonnamõtju leevendamiseks sellisel viisil, et nendega saaks arvestada tööde tegemisel.

5. Kriteeriumid ja hindamismetoodika

Keskkonnamõtjude hindamise kriteeriumideks on keskkonnamõtjude hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (RT I 2005, 15, 87) ja Looduskaitse seaduses sätestatud vastavad nõuded ning nendega seonduvad ja teised asjasse puutuvad õigusaktid ning väljakujunenud seisukohad veekogude ja nende kaldavööndi kasutamise ja kaitse alal, samuti sotsiaalsed eesmärgid. Keskkonnamõtju hindamine tehakse tihedas koostöös tellijaga, projekterijaga ja teiste asjast huvitatud isikute ja asutustega.

Metoodiliselt kasutatakse KMH läbiviimisel mitmeid traditsioonilisi uurimismeetodeid nagu kvantitatiivne võrdlusanalüüs (sh bilansimeetod), SWOT analüüs, eksperthinnang, küsitlus ja vaatlus jm.

6. Hindamise läbiviija

Keskkonnamõtjude hindamise viib läbi Arvo Järvet, kellele on väljastatud sellealane tegevuslitsents nr KMH 0057, elektronposti kontaktaadress: ajarvet@ut.ee

7. Hindamise läbiviimise ja avalikustamise kava

KMH läbiviimise ajakava on esitatud tabelis 1. Ajakava koostamisel on arvestatud seadusandlikult ettenähtud aega KMH programmi ja aruande avalikustamiseks. Juhul kui selgub töö läbiviimist takistavaid seniteadmata asjaolusid, võib KMH aruande koostamine toimuda ka pikemal perioodil. KMH aruande valmimise järgselt korraldatakse selle avalik arutelu, millest korraldaja Tartumaa Keskkonnateenistus teatab vastavalt kehtestatud korrale. Enne arutelu on kõigil soovijatel võimalik aruandega tutvuda ettenähtud aja jooksul. Lõplik aruanne koos võimalike avalikustamise käigus selgunud asjakohaste täiendustega esitatakse Tartumaa Keskkonnateenistusele heakskiitmiseks ja edasisele tegevusele keskkonnatingimuste seadmiseks.

Tabel 1. KMH läbiviimise ajakava

Tegevuse etapp	Aeg
Teade algatamise ja KMH programmi avaliku arutelu kohta	20.06.2006
KMH programmi avalik arutelu Kambja Vallavalitsuses	12.07.2006
KMH programmi esitamine heaks kiitmiseks	15.07.2006
KMH aruande esitamine avalikuks aruteluks	August 2006
KSH aruande avaliku arutelu koosoleku orienteeruv aeg	August 2006
KSH aruande esitamine heaks kiitmiseks	August 2006
KMH aruande heaks kiitmine	August 2006

Programmi koostaja:

Arvo Järvet

Tartus, 11. juunil 2006.a.